

FAKTAARK:

Håndtering af plastaffald i byggeindustrien

Plastaffald genereres i hele byggeriets værdikæde fra produktion af byggematerialer til aktiviteter på byggepladsen. Cirka en tredjedel af de over 100.000 tons plastaffald, der årligt bliver indsamlet i Danmark, er fra bygge- og anlægsbranchen. Samtidig er det kun ca. 17 pct. af plastaffaldet fra byggebranchen, der indsamles til genanvendelse. Det tal skal op, hvis de politiske målsætninger om en plast genanvendelse på 25 pct. i 2025 og hele 75 pct. i 2030 skal nås¹.

En god plasthåndtering i byggeindustrien er ikke kun godt for klimaet og miljøet – den gavner også den enkelte virksomheds økonomi. Affaldshåndteringen kan gå fra at være en udgift til at gå i nul eller endda blive en indtægt for virksomheden. Så gennem en bedre plasthåndtering kan jeres virksomhed altså bidrage til den cirkulære omstilling og samtidig få en bedre økonomisk og bæredygtig bundlinje.

MEN HVORDAN KOMMER VI I GANG – 11 GODE RÅD TIL BEDRE PLASTHÅNTERING

Det er ikke altid nemt at komme i gang, men vi har samlet 11 enkle råd til, hvordan I nemt kan komme i gang med at optimere jeres plasthåndtering.

Rådene er udarbejdet på baggrund af rapporten 'Kortlægning, kvalitetsvurdering og optimering af plastaffald fra byggevarer'. Her har DTU Miljø analyseret to byggeindustrivirksomheders plasthåndtering og er på den baggrund kommet med en række enkle initiativer, der skal hjælpe byggeindustrien til en bedre håndtering af plast. Derudover har vi underbygget et par af rådene med information om plasttyper, håndtering og sortering samt en guide til, hvordan I tager en snak med jeres underleverandør.

I kan læse mere i rapporten og finde en skabelon til skilte for affaldshåndtering på Dansk Byggeindustri's hjemmeside danskindustri.dk/plastsortering.

Når I sorterer plast i jeres virksomhed:

1. Adskil forskellige typer plast f.eks. polyethylen (PE), polypropylen (PP) og polystyren (PS).
2. Adskil klar /gennemsigtig plast og farvet plast inkl. hvid plast.
3. Fjern sammensat plast samt plast med større mængder klæbemidler, mærkater, PVC, m.m.
4. Tag stilling til, hvordan I håndterer plastafskær.
5. Sørg for, at affaldssorteringen er nem at gå til, når man står i produktionen.
6. Hav ens affaldshåndtering på tværs af afdelinger og gør det nemt at håndtere.

Når I vælger plast til jeres produkter:

7. Vælg en ikke sammensat plast dvs. en monopolymer, f.eks. PE, PP eller PS.
8. Minimér mængden af klæbemidler og lignende på emballagen (mærkater, papir, tape, mm.).
9. Vælg klar plast – undgå print, tryk og indfarvning.
10. Anvend kun den nødvendige mængde emballage og erstat med returkasser, hvis muligt.
11. Tag en snak med jeres underleverandør i forhold til plast og genanvendelse. Det kan være, at der er mulighed for alternative plastemballage, som er mere optimale ift. genanvendelse.

NÅR I SORTERER PLAST I JERES VIRKSOMHED

Her kan I finde en oversigt over de mest anvendte plasttyper i bygge- og anlægsbranchen. Derudover finder I også en guide til, hvordan I kan sortere jeres plastaffald samt anbefalinger til, hvad I kan gøre med plastafskær.

Plasttyper

Her ser I en oversigt over de almindeligt anvendte plasttyper i bygge- og anlægsbranchen:

Navn	Forkortelse	Eks. på anvendelse
<i>Plastemballage</i>		
Polyethylen (high density, low density)	PE, (HD-, LD-)	Folier, strækfilm, bobleplast
Polypropylen	PP	Folier, mellemlægningskum, stråpbånd
Polyethylen-terephthalat	PET	Stråpbånd
Polystyren	PS	Folier, mellemlægningskum
<i>Plastprodukter</i>		
Polyvinylchlorid	PVS	Rør, profiler
Ekspanderet polystyren ("flamingo")	EPS	Isoleringsplader, stød emballage
Polyurethan	PUR	Isolering, profiler

HVORFOR ER PLASTSAMMENSÆTNINGEN VIGTIG?

Jo mindre sammensat og mere ren plasten er, jo højere kvalitet og dermed pris, kan I få for det plast, som I sorterer. Klar plast er generelt i højere kurs, da klar plast kan genanvendes til mange forskellige ting.

Sørg for at aftale den specifikke sortering med plastindsamler/-oparbejder.

Sortering af plastemballage

Her finder I en række kriterier til sortering af det plastemballageaffald, som I generer på jeres virksomhed. I kan bruge kriterierne til at bestemme, hvilke og hvor mange fraktioner, I skal sortere jeres plast i.

Oversigten indeholder eksempler på typiske plastfraktioner og forventet antal fraktioner. Her er det vigtigt at huske på, at det endelige antal genanvendelige fraktioner hos jeres virksomhed skal aftales imellem jeres virksomhed og jeres plastindsamler/-oparbejder.

Kriterier	Eks. typiske plastfraktioner	Forventet antal fraktioner
Adskil klar plast og farvet plast	Klar/farvet	2-6 genanvendelige
Adskil forskellige polymerer	PE/PP/PET	
Fjern plast med større mængde mærkater, lim, papir, PVC og snavs	Sorteres med andet brændbart	1 forbrændingseget

Tabel 2 – Kriterierne baserer sig på kvalitetskravene til plastaffald, så de sorterede plastfraktioner kan indgå i fremstillingen af ny plast. Forskellige fysiske former af samme polymertype må gerne blandes i samme fraktion.

Håndtering af plastafskær

Danske virksomheder producerer byggevarer af plast og vil dermed generere en vis mængde fraskær og produktionspild. Her kan I se en liste over anbefalet affaldsbehandling for de mest forekommende plastprodukter i bygge- og anlægsbranchen:

Plasttype	Anbefalet affaldsbehandling
Hård PVC	<ul style="list-style-type: none"> – Udsortere til genanvendelse. – Må ikke forbrændes pga. saltsyredannelse.
Blød PVC	<ul style="list-style-type: none"> – Udsorter til deponering (må ikke forbrændes). – Kan ikke genanvendes pga. additiver.
EPS/flamingo	<ul style="list-style-type: none"> – Udsorter til genanvendelse. – Kan godt sendes til forbrændingsanlæg.
Kompositplast (plast forstærket med f.eks. glasfiber)	<ul style="list-style-type: none"> – Udsortere til genanvendelse. – Eget behandling afhængig af sammensætning.
PUR (hærdeplast)	<ul style="list-style-type: none"> – Sorteres sammen med andet brændbart. – Ingen fuldskala teknologi til genanvendelse.

Tabel 3 – Listen er lavet ud fra gældende lovgivning og teknologiske muligheder.

TAG EN SNAK MED JERES UNDERLEVERANDØR

Når I vil i gang med at optimere jeres plasthåndtering, er det en god idé at undersøge, om jeres underleverandører kan gøre noget for, at jeres plasthåndtering bliver nemmere. Derfor kan det være en start at tage en snak ud fra følgende tre trin.

Trin	Kommentar
1. Spørg ind til underleverandørens nuværende og alternative plastemballage	Eksempler på spørgsmål kan ses nedenfor
2. Undersøg mulighederne for genanvendelse af alternative plastemballager	Opfylder plasten de gode råd om, hvordan man skal vælge plast til sine produkter? Konsulter eventuelt en plastekspert
3. Sikre at alternativ emballage opfylder samme emballagefunktion	Hvis der f.eks. overgås til en tyndere emballage, er den nuværende opbevaring muligvis utilstrækkelig

Eksempler på spørgsmål til underleverandør

Vi har samlet en række eksempler på spørgsmål til underleverandørens forbrug og valg af plastemballage. Dem kan I eventuelt tage udgangspunkt i, når I tager en snak.

Med henblik på at forebygge plastaffald
– Kan emballageforbruget reduceres?
– Kan samme funktion opnås med en mindre mængde emballage (f.eks. færre lag folie)?
– Kan returkasser anvendes i stedet for film, krympeplast eller anden blød emballage?
Med henblik på at genanvende plastaffald
– Hvilken type plastemballage anvendes på nuværende tidspunkt?
– Er der andre plastemballager, som er mere optimale?
– Kan jeg modtage datablade på nuværende og mulige plastemballager?

Kilder

1 Regeringen 2020, Klimaplan for en grøn affaldssektor og cirkulær økonomi.